

Lagrådsremiss

Avgiftsuttaget till resolutionsreserven

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 8 juni 2017

Per Bolund

Erik Eldhagen
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås att de sammanlagda resolutionsavgifterna ska uppgå till 0,125 procent av det totala avgiftsunderlaget för 2018, 0,09 procent för 2019 och 0,05 procent fr.o.m. 2020.

Det föreslås också att riskavgiften slopas. Det innebär att det löpande avgiftsuttaget till resolutionsreserven kommer att utgöras av resolutionsavgiften (som är riskbaserad). Den ska – såsom i dag – betalas de avgiftsår som behållningen i resolutionsreserven understiger tre procent av de garanterade insättningar. Om behållningen i resolutionsreserven underskrider målnivån för resolutionsavgiften, ska uttaget av resolutionsavgiften återupptas till dess att målnivån för resolutionsavgiften uppnås på nytt.

Slutligen föreslås följdändringar samt vissa språkliga och redaktionella ändringar i marknadsföringslagen (2008:486), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och lagen (2015:1016) om resolution.

Lagändringarna som avser resolutionsavgiftens storlek föreslås träda i kraft den 1 januari 2018, den 1 januari 2019 respektive den 1 januari 2020. Övriga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2017:000) om ändring i marknadsföringslagen (2008:486).....	4
2.2	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	6
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution.....	7
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution.....	14
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution.....	15
3	Ärendet och dess beredning	16
4	Gällande rätt.....	16
4.1	Utgångspunkt	16
4.2	Resolutionsreserven	16
4.3	Målnivåer och resolutionsreservens behållning	17
4.4	Resolutionsavgiften	18
4.5	Riskavgiften	19
4.6	Vissa begränsningar av användningen av resolutionsreserven.....	19
4.7	Tillkännagivandet från riksdagen	20
5	Ett förhöjt uttag av resolutionsavgiften med en stegvis nedtrappning av avgiftsuttaget.....	20
6	Konsekvensanalys.....	27
7	Författningskommentar	30
7.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:000) om ändring i marknadsföringslagen (2008:486).....	30
7.2	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	31
7.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution.....	31
7.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution.....	31
7.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution.....	32
Bilaga 1	Promemorians lagförslag.....	33
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna	40

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2017:000) om ändring i marknadsföringslagen (2008:486),
2. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
3. lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution,
4. lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution,
5. lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:000) om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

Härigenom föreskrivs att 1 § marknadsföringslagen (2008:486) i stället för lydelsen enligt lagen (2017:000) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag har till syfte att främja konsumenternas och näringslivets intressen i samband med marknadsföring av produkter och att motverka marknadsföring som är otillbörlig mot konsumenter och näringsidkare.

Bestämmelser om marknadsföring finns bl.a. i

- lagen (1992:1672) om paketresor,
- tobakslagen (1993:581),
- lotterilagen (1994:1000),
- sjölagen (1994:1009),
- lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,
- lagen (1996:1006) om *anmälningsplikt avseende viss* finansiell verksamhet,
- lagen (1996:1006) om *valutaväxling och annan* finansiell verksamhet,
- lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas,
- lagen (1999:158) om investerarskydd,
- lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informations-samhällets tjänster,
- lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
- lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
- prisinformationslagen (2004:347),
- lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler,
- försäkringsavtalslagen (2005:104),
- lagen (2005:405) om försäkringsförmedling,
- lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet,
- lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
- lagen (2010:510) om lufttransporter,
- radio- och tv-lagen (2010:696),
- alkohollagen (2010:1622),
- konsumentkreditlagen (2010:1846),
- lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt,
- lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- lagen (2013:1054) om marknadsföring av modersmjölk ersättning och tillskottsnäring,
- lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar,

- lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden,
 - lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter, *och*
 - lagen (2016:415) om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner.
- lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter,
 - lagen (2016:415) om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner,
 - *lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel, och*
 - *lagen (2017:000) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.*

2.2 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 30 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap.

6 §¹

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i övervakning eller kontroll för sådan uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till myndigheten, om övervakningen eller kontrollen sker enligt

1. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
2. lagen (1996:1006) om *anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet*,
2. lagen (1996:1006) om *valutaväxling och annan finansiell verksamhet*,
3. lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument,
4. lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,
5. lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbudanden på aktiemarknaden,
6. lagen (2012:735) med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning, eller
7. lagen (2013:287) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Om en uppgift som avses i första stycket rör den som övervakningen avser, gäller sekretessen endast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretessen inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

¹ Senaste lydelse 2016:1314.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2015:1016) om resolution dels att 27 kap. 18, 19 och 21 §§ ska upphöra att gälla, dels att rubriken närmast före 27 kap. 18 § ska utgå, dels att 1 kap. 2 §, 5 kap. 1 §, 12 kap. 1 §, 21 kap. 25 och 30 §§, 23 kap. 7 och 8 §§, 27 kap. 2, 5, 10, 13, 22, 23 och 25 §§ och 29 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Innehållet i denna lag är uppdelat enligt följande.

AVDELNING I. INLEDANDE BESTÄMMELSER

1 kap. – Övergripande om lagen

2 kap. – Definitioner

AVDELNING II. ÅTGÄRDER FÖR ATT FÖRBEREDA RESOLUTION OCH UNDVIKA FALLISSEMANG

3 kap. – Resolutionsplaner

4 kap. – Minimikravet på nedskrivningsbara skulder

5 kap. – Ytterligare åtgärder för att förbereda resolution och undvika fallissemang

6 kap. – Nedskrivning eller konvertering av kapitalinstrument utanför resolution

7 kap. – Värdering

AVDELNING III. RESOLUTION

8 kap. – Inledande av resolution

9 kap. – Beslutsförfarande för gränsöverskridande koncerner

10 kap. – Följder av ett beslut om resolution för ägare och ledning

11 kap. – Hinder mot exekutiva åtgärder och rättshandlingar knutna till resolution

11 kap. – Hinder mot exekutiva åtgärder och vissa rättshandlingar knutna till resolution

12 kap. – Resolutionsåtgärder

13 kap. – Beslut om ändring av vissa avtalsvillkor och om förbud mot att fullgöra förpliktelser, ta i anspråk säkerheter och att utöva vissa rättshandlingar

14 kap. – Kompletterande befogenheter

15 kap. – Särskild förvaltare

16 kap. – Åtgärder mot ägare

17 kap. – Försäljningsverktyget

18 kap. – Broinstituttsverktyget

19 kap. – Avskiljandeverktyget

20 kap. – Kompletterande befogenheter vid överföring

21 kap. – Skuldnedskrivningsverktyget

22 kap. – De statliga stabiliseringsverktygen

23 kap. – Skyddsåtgärder

24 kap. – Konkurs, likvidation och avslutande av resolution

25 kap. – Verkan av vissa beslut fattade av resolutionsmyndigheter i andra länder inom EES

26 kap. – Erkännande och verkställighet av resolution i tredjeland

27 kap. – Finansiering av resolution

AVDELNING IV. AVSLUTANDE BESTÄMMELSER

28 kap. – Samarbete och informationsutbyte

29 kap. – Bemyndiganden

30 kap. – Överklagande och verkställighet av beslut m.m.

5 kap.

1 §

För en motpart till ett företag som avses i 1 kap. 1 § första stycket, gäller 11 kap. 3–6 och 8 §§ beträffande ett beslut om en krisavvärande åtgärd eller en händelse som har direkt koppling till ett sådant beslut. Det som anges om ett beslut om resolution eller resolutionsåtgärder ska då avse ett beslut om krisavvärande åtgärder.

För en motpart till ett företag som avses i 1 kap. 1 § första stycket gäller 11 kap. 3–7 §§ beträffande ett beslut om en krisavvärande åtgärd eller en händelse som har direkt koppling till ett sådant beslut. Det som anges om ett beslut om resolution eller resolutionsåtgärder ska då avse ett beslut om krisavvärande åtgärder.

12 kap.

1 §

När ett företag har försatts i resolution, får Riksgäldskontoret använda sig av följande resolutionsåtgärder:

1. Vidta åtgärder som anges i 10 kap. 2 §, 13 kap. 1, 2, 7, 8, 11 och 12 §§, 14 kap. 2–5 §§, 16 kap. 1, 3 och 4 §§, 17 kap. 7 och 9 §§, 18 kap. 8 och 10 §§, 19 kap. 7 och 9 §§, 20 kap. 1 och 4 §§, 21 kap. 16 och 18 §§ samt 28 kap. 2 §.

1. Vidta åtgärder som anges i 10 kap. 2 §, 13 kap. 1, 2, 7, 8, 11 och 12 §§, 14 kap. 2–4 §§, 16 kap. 1, 3 och 4 §§, 17 kap. 7 och 9 §§, 18 kap. 8 och 10 §§, 19 kap. 7 och 9 §§, 20 kap. 1 och 4 §§, 21 kap. 16 och 18 §§ samt 28 kap. 2 §.

2. Tillämpa följande resolutionsverktyg:

- a) försäljningsverktyget enligt 17 kap.,
- b) broinstituttsverktyget enligt 18 kap.,
- c) avskiljandeverktyget enligt 19 kap., eller
- d) skuldnedskrivningsverktyget enligt 21 kap.

3. Tillsätta en särskild förvaltare enligt 15 kap. 1 §.

Dessutom får regeringen använda något av de statliga stabiliseringsverktygen under de förutsättningar som anges i 22 kap.

21 kap.

25 §

Om en konvertering av skulder leder till ett förvärv som kräver tillstånd för bank- och finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse, ska Finansinspektionen handlägga tillståndsärendet skyndsamt.

Om en konvertering av skulder leder till ett förvärv som kräver tillstånd för bank-, finansierings- eller värdepappersrörelse, ska Finansinspektionen handlägga tillståndsärendet skyndsamt.

Detsamma gäller om en konvertering innebär att tillstånd krävs enligt 7 kap. 12 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 7 kap. 13 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Detsamma gäller om en konvertering innebär att tillstånd krävs enligt 7 kap. 12 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 7 kap. 13 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

30 §

Om Riksgäldskontoret beslutar att undanta kvalificerade skulder, får myndigheten använda medel från resolutionsreserven eller alternativa finansieringskällor enligt vad som anges i 27 kap. 1 och 6 §§, om det behövs för att absorbera förluster i eller ge kapitaltillskott till företaget i resolution. Det får dock bara göras om innehavare av aktier eller andra äganderättsinstrument eller innehavare av relevanta kapitalinstrument eller kvalificerade skulder, genom nedskrivning, konvertering eller på annat sätt, har absorberat förluster i eller bidragit till kapitaliseringen av företaget med ett belopp som minst motsvarar

1. 8 procent av totala skulder och eget kapital i företaget i resolution baserat på värderingen enligt 7 kap., eller

2. 20 procent av det berörda företagens riskvägda tillgångar, baserat på värderingen enligt 7 kap.

Alternativet i första stycket 2 får användas bara om

1. resolutionsreserven har tillgång till ett belopp som anskaffats genom resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 § motsvarande minst 3 procent av de *totala* garanterade insättningarna, och

1. resolutionsreserven har tillgång till ett belopp som anskaffats genom resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 § motsvarande minst 3 procent av de garanterade insättningarna, och

2. det berörda företagens konsoliderade tillgångar är mindre än motsvarande 900 miljarder euro.

23 kap.

7 §

Om det är nödvändigt för att säkerställa att de garanterade insättningarna är tillgängliga för insättarna, får Riksgäldskontoret trots 3–5 §§

1. överföra garanterade insättningar som omfattas av ett arrangemang som avses i 1 § 1–5 utan att samtidigt överföra andra tillgångar eller förpliktelser som omfattas av samma arrangemang,

2. överföra tillgångar eller förpliktelser som omfattas av ett arrangemang som anges i 1 § 1–5 utan att samtidigt överföra garanterade insättningar som omfattas av samma arrangemang, eller

3. upphäva eller ändra villkor som rör sådana tillgångar eller förpliktelser.

Riksgäldskontoret får utöva de befogenheter som anges i 11 kap. 3–8 §§ och 13 kap. 2–17 §§ trots bestämmelserna i 3–6 §§.

Riksgäldskontoret får utöva de befogenheter som anges i 11 kap. 3–7 §§ och 13 kap. 2–17 §§ trots bestämmelserna i 3–6 §§.

8 §

Om det av en värdering enligt 7 kap. 11 § framgår att det ekonomiska utfallet för någon ägare, borgenär eller för insättningsgarantisystemet har blivit sämre än vad det hade blivit om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation, har en sådan ägare eller borgenär eller insättningsgarantisystemet rätt till ersättning ur resolutionsreserven för mellanskillnaden.

Om Riksgäldskontoret har använt skuldnedskrivningsverktyget tillsammans med något annat resolutionsverktyg, har ägare och borgenärer endast rätt till ersättning till följd av myndighetens användning av skuldnedskrivningsverktyget.

27 kap.

2 §

För att finansiera de åtgärder som anges i 1 § ska en resolutionsreserv upprättas.

Resolutionsreserven ska utgöras av medel på ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret och andra tillgångar som anges i 5 § första stycket 5.

Resolutionsreserven ska utgöras av medel på ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret och andra tillgångar som anges i 5 § första stycket 4.

5 §

Till resolutionsreserven ska det föras

1. resolutionsavgifter enligt 13 §,
2. tilläggsavgifter enligt 16 §,
3. riskavgifter enligt 18 §,
4. dröjsmålsränta enligt 21 och 22 §§ samt artikel 13.4 i förordningen om resolutionsavgifter, och
5. tillgångar, återbetalningar, ersättning, ränta eller annan kompensation som Riksgäldskontoret får avseende åtgärder som vidtagits enligt denna lag och finansierats med medel ur resolutionsreserven.

Om kostnaderna för en koncernresolution enligt en överenskommen koncernresolutionsordning fördelas mellan flera länders finansieringsarrangemang, ska intäkter enligt första stycket 5 fördelas mellan resolutionsreserven och de utländska finansierings-

3. dröjsmålsränta enligt artikel 13.4 i förordningen om resolutionsavgifter, och
4. tillgångar, återbetalningar, ersättning, ränta eller annan kompensation som Riksgäldskontoret får avseende åtgärder som vidtagits enligt denna lag och finansierats med medel ur resolutionsreserven.

Om kostnaderna för en koncernresolution enligt en överenskommen koncernresolutionsordning fördelas mellan flera länders finansieringsarrangemang, ska intäkter enligt första stycket 4 fördelas mellan resolutionsreserven och de utländska finansierings-

arrangemangen i enlighet med
bidragen till finansieringen.

arrangemangen i enlighet med
bidragen till finansieringen.

10 §

Riksgäldskontoret får, efter regeringens tillåtelse, låna ut medel ur resolutionsreserven till ett annat finansieringsarrangemang inom EES. Sådana lån får lämnas endast om villkoren i artikel 106.1 i kris-
hanteringsdirektivet är uppfyllda.

Resolutionsreservens fordran på ett annat finansieringsarrangemang inom EES är en sådan tillgång som avses i 5 § första stycket 5.

Resolutionsreservens fordran på ett annat finansieringsarrangemang inom EES är en sådan tillgång som avses i 5 § första stycket 4.

Vid beslut enligt denna paragraf ska förfarandet i 1 kap. 3 § andra stycket och 5 § andra stycket följas.

Resolutionsreservens fordran på ett annat finansieringsarrangemang inom EES är en sådan tillgång som avses i 5 § första stycket 4.

13 §

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,09 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,125 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

Om inte annat följer av tredje stycket fastställs den resolutionsavgift som en avgiftsskyldig ska betala i enlighet med förordningen om resolutionsavgifter.

Det som i artiklarna 4.1, 6–9, 12.1, 14.2, 14.3, 14.6 och 17.2 i förordningen om resolutionsavgifter anges om metoden för riskjustering av resolutionsavgift och om uppgiftsskyldighet, ska inte tillämpas för EES-filialer och värdepappersbolag som omfattas av definitionen i artikel 96.1 a eller b i tillsynsförordningen eller som bedriver verksamhet nr 8 i avsnitt A i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG, men som inte bedriver verksamheterna nr 3 eller 6 i samma avsnitt i den bilagan. För en sådan avgiftsskyldig ska riskjustering av resolutionsavgift ske i enlighet med de kriterier som anges i artikel 103.7 i krishanteringsdirektivet och föreskrifter som har meddelats med stöd av 29 kap. 1 § 8.

Resolutionsavgift ska betalas så länge som behållningen i resolutionsreserven vid utgången av det år avgiften avser understiger tre procent av de garanterade insättningarna.

22 §¹

Riksgäldskontoret beslutar om resolutionsavgift, tilläggsavgift och riskavgift för varje avgiftsskyldig. Avgiften ska betalas inom en månad från dagen för myndig-

Riksgäldskontoret beslutar om resolutionsavgift och tilläggsavgift för varje avgiftsskyldig. Avgiften ska betalas inom en månad från dagen för myndighetens beslut.

¹ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

hetens beslut.

Dröjsmålsränta ska tas ut på riskavgift som inte betalas i rätt tid. Dröjsmålsräntan ska beräknas enligt en räntefot som per år motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med ett tillägg av åtta procentenheter.

23 §

Om det finns särskilda skäl, får Riksgäldskontoret sätta ned resolutionsavgiften *eller riskavgiften*.

Om det finns särskilda skäl, får Riksgäldskontoret sätta ned resolutionsavgiften.

Riksgäldskontoret får bevilja anstånd med betalning av tilläggsavgift enligt 16 §, om det finns särskilda skäl med hänsyn till företagets finansiella ställning. Anståndet får beviljas för en tid av högst sex månader. På ansökan av företaget får denna tid förlängas.

25 §

Riksgäldskontorets beslut att ta ut resolutionsavgift, tilläggsavgift *eller riskavgift* får verkställas, om avgiften är obetald trots att den skulle ha betalats. Verkställighet får ske även om avgiftsbeslutet har överklagats. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

Riksgäldskontorets beslut att ta ut resolutionsavgift *eller tilläggsavgift* får verkställas, om avgiften är obetald trots att den skulle ha betalats. Verkställighet får ske även om avgiftsbeslutet har överklagats. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

29 kap.

1 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka kvalificerade skulder som är medräkningsbara vid beräkningen av om minimikravet på nedskrivningsbara skulder enligt 4 kap. 1 § är uppfyllt,

2. vilka kriterier som ska ligga till grund för ett beslut om storleken på minimikravet på nedskrivningsbara skulder enligt 4 kap. 3 §,

3. vilken information om nedskrivningsbara skulder ett företag ska lämna till Riksgäldskontoret och när den ska lämnas,

4. undantag enligt 5 kap. 3 § från skyldigheten i 5 kap. 2 § om att ta in vissa villkor i avtalen för sina skulder,

5. vilka företag som ska upprätta register som avses i 5 kap. 5 §, vad registren ska innehålla och när företagen ska ge in register för olika typer av avtal,

6. vad en omstruktureringsplan enligt 21 kap. 5 § ska innehålla,

7. hur storleken på de skulder som är hänförliga till derivat enligt 21 kap. 17 § ska beräknas,

8. metoden för riskjustering av resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 § tredje stycket *samt riskavgiftens storlek och hur den ska bestämmas enligt 18 § samma kapitel,*

8. metoden för riskjustering av resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 § tredje stycket,

9. vilka uppgifter en avgiftsskyldig ska lämna till Riksgäldskontoret enligt 27 kap. 20 §, och

10. vilka upplysningar ett institut eller något annat koncernföretag ska lämna till Riksgäldskontoret för dess verksamhet enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 13 § lagen (2015:1016) om resolution ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.3

Föreslagen lydelse

27 kap.

13 §

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,125 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,09 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

Om inte annat följer av tredje stycket fastställs den resolutionsavgift som en avgiftsskyldig ska betala i enlighet med förordningen om resolutionsavgifter.

Det som i artiklarna 4.1, 6–9, 12.1, 14.2, 14.3, 14.6 och 17.2 i förordningen om resolutionsavgifter anges om metoden för riskjustering av resolutionsavgift och om uppgiftsskyldighet, ska inte tillämpas för EES-filialer och värdepappersbolag som omfattas av definitionen i artikel 96.1 a eller b i tillsynsförordningen eller som bedriver verksamhet nr 8 i avsnitt A i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG, men som inte bedriver verksamheterna nr 3 eller 6 i samma avsnitt i den bilagan. För en sådan avgiftsskyldig ska riskjustering av resolutionsavgift ske i enlighet med de kriterier som anges i artikel 103.7 i krishanteringsdirektivet och föreskrifter som har meddelats med stöd av 29 kap. 1 § 8.

Resolutionsavgift ska betalas så länge som behållningen i resolutionsreserven vid utgången av det år avgiften avser understiger tre procent av de garanterade insättningarna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 13 § lagen (2015:1016) om resolution ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.4

Föreslagen lydelse

27 kap.

13 §

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,09 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,05 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

Om inte annat följer av tredje stycket fastställs den resolutionsavgift som en avgiftsskyldig ska betala i enlighet med förordningen om resolutionsavgifter.

Det som i artiklarna 4.1, 6–9, 12.1, 14.2, 14.3, 14.6 och 17.2 i förordningen om resolutionsavgifter anges om metoden för riskjustering av resolutionsavgift och om uppgiftsskyldighet, ska inte tillämpas för EES-filialer och värdepappersbolag som omfattas av definitionen i artikel 96.1 a eller b i tillsynsförordningen eller som bedriver verksamhet nr 8 i avsnitt A i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG, men som inte bedriver verksamheterna nr 3 eller 6 i samma avsnitt i den bilagan. För en sådan avgiftsskyldig ska riskjustering av resolutionsavgift ske i enlighet med de kriterier som anges i artikel 103.7 i krishanteringsdirektivet och föreskrifter som har meddelats med stöd av 29 kap. 1 § 8.

Resolutionsavgift ska betalas så länge som behållningen i resolutionsreserven vid utgången av det år avgiften avser understiger tre procent av de garanterade insättningarna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

3 Ärendet och dess beredning

I promemorian Ett ökat avgiftsuttag till resolutionsreserven, som har upprättas inom Finansdepartementet, föreslås att de sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,125 procent av det totala avgiftsunderlaget (i stället för 0,09 procent) samt att målnivån för resolutionsavgiften tas bort och riskavgiften slopas. Det föreslås också att det görs några språkliga och redaktionella ändringar i lagen (2015:1016) om resolution, förkortad LOR.

Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En remissmanställning finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2017/00971/B).

I denna lagrådsremiss behandlas promemorians förslag. Därutöver föreslås vissa följdändringar i marknadsföringslagen (2008:486), förkortad MFL, och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL.

4 Gällande rätt

4.1 Utgångspunkt

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (krishanteringsdirektivet) har i svensk rätt – och såvitt nu är av intresse – genomförts i LOR (se prop. 2015/16:5).

Regelverket om krishantering innebär i korthet att Riksgäldskontoret får ta kontroll över ett företag i kris i syfte att rekonstruera eller avveckla verksamheten, om det behövs för att värna den finansiella stabiliteten (s.k. resolution).

4.2 Resolutionsreserven

Resolutionsreserven utgörs av medel på ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret och andra tillgångar som anges i 27 kap. 5 § första stycket 5 LOR (se 27 kap. 2 § andra stycket samma lag). I och med att resolutionsreserven utgörs av medel på ett konto i Riksgäldskontoret påverkar avgiftsuttaget till resolutionsreserven det finansiella sparandet. Till resolutionsreserven har dels, tillsammans med stabilitetsfonden, kopplats en kreditram, som för 2017 uppgår till 150 miljarder kronor, dels en garanti-ram, som för 2017 uppgår till 200 miljarder kronor.

Resolutionsreserven ska finansiera de åtgärder i resolution som framgår av 27 kap. 1, 4 och 10 §§ LOR.

Bestämmelserna i 27 kap. LOR innebär att kostnader för de aktuella åtgärderna i resolution som utgångspunkt ska bäras av

- medel och tillgångar som förs till resolutionsreserven genom
 - en engångsöverföring från stabilitetsfonden (se artikel 100.6 andra stycket i krishanteringsdirektivet och prop. 2015/16:5 s. 633 f.),
 - resolutionsavgifter enligt 27 kap. 13 och 15 §§ LOR,
 - riskavgifter enligt 27 kap. 18 § LOR,
 - dröjsmålsräntor enligt 27 kap. 21 och 22 §§ LOR samt artikel 13.4 i Europeiska kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 av den 21 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution (förordningen om resolutionsavgifter),
 - tillgångar, återbetalningar, ersättning, ränta eller annan kompensation som Riksgäldskontoret får avseende åtgärder som vidtagits enligt LOR och finansierats med medel ur resolutionsreserven (se 27 kap. 5 § första stycket 5 LOR),
- lån enligt 27 kap. 6–9 §§ LOR, om medlen och tillgångarna i resolutionsreserven inte är tillräckliga, samt
- tilläggsavgifter enligt 27 kap. 16 § LOR, om det uppstår ett underskott i resolutionsreserven.

Av avsnitt 4.6 framgår vissa begränsningar i användningen av resolutionsreserven i fråga om medel som förts till resolutionsreserven genom överföringen från stabilitetsfonden och riskavgiften.

4.3 Målnivåer och resolutionsreservens behållning

Av krishanteringsdirektivet framgår att behållningen i finansieringsarrangemanget för resolution senast den 31 december 2024 ska uppgå till minst en procent av de garanterade insättningarna (minimimålnivå). Krishanteringsdirektivets minimimålnivå ska som utgångspunkt uppnås genom ett avgiftsuttag. Om behållningen i finansieringsarrangemanget för resolution underskrider krishanteringsdirektivets minimimålnivå efter det att minimimålnivån första gången har uppnåtts, ska avgiftsuttaget återupptas till dess att den uppnås på nytt. Underskrids minimimålnivån med vissa tröskelvärden, ska avgiftsuttaget dessutom utformas så att krishanteringsdirektivets minimimålnivå uppnås inom viss tid. Se artiklarna 102 och 103 i direktivet och prop. 2015/16:5 s. 638 f.

Den svenska avgiftsmodellen har utformats med utgångspunkt i att det är tillåtet med ett avgiftsuttag som går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå krishanteringsdirektivets minimimålnivå inom den tid som direktivet föreskriver (se artiklarna 1 och 102 i krishanteringsdirektivet samt samma prop. s. 636–647 och 651 f.). Avgiftsuttaget till resolutionsreserven består som utgångspunkt av två avgifter som löpande betalas av företagen (resolutionsavgiften eller riskavgiften). Växlingen mellan resolutionsavgiften och riskavgiften sker när behållningen i

resolutionsreserven överstiger tre procent av de garanterade insättningararna. Det innebär att avgiftsuttaget till resolutionsreserven är kontinuerligt, dvs. att avgiftsuttaget inte upphör när resolutionsreserven har uppnått en viss behållning.

Den svenska avgiftsmodellen har dessutom utformats med utgångspunkt i att krishanteringsdirektivets minimimålnivå kommer att uppnås redan för avgiftsåret 2016. Det möjliggörs genom överföringen från stabilitetsfonden.

Om behållningen i resolutionsreserven underskrider målnivån för resolutionsavgiften, ska uttaget av resolutionsavgiften återupptas till dess att målnivån för resolutionsavgiften uppnås på nytt (se samma prop. s. 866 och 869). Underskrids krishanteringsdirektivets minimimålnivå med vissa tröskelvärden, ska resolutionsavgiften dessutom utformas så att krishanteringsdirektivets minimimålnivå – inte målnivån för resolutionsavgiften – uppnås inom viss tid (se 27 kap. 15 § LOR).

Den svenska avgiftsmodellen vilar på förutsättningen att avgiftsuttaget dels ska finansiera kostnader för vissa åtgärder i resolution, dels ska ge företagen incitament att minska risktagandet. Till det kommer att avgiftsuttaget till resolutionsreserven ska utformas så att det s.k. skuldnedskrivningsverket i resolution ska kunna tillämpas på ett ändamålsenligt sätt (se samma prop. s. 636–647 och 651 f.).

Vid årsskiftet 2016/2017 hade ett belopp som motsvarar cirka 1,5 procent av de garanterade insättningarna överförts till resolutionsreserven. Det kan antas att målnivån för resolutionsavgiften kommer att uppnås vid årsskiftet 2020/2021. Det innebär att riskavgiften enligt gällande rätt skulle komma att tas ut första gången för avgiftsåret 2021.

4.4 Resolutionsavgiften

Målnivån för resolutionsavgiften ska som utgångspunkt uppnås med (årliga) resolutionsavgifter. Avgiftsskyldiga till resolutionsavgiften är institut – dvs. kreditinstitut och värdepappersbolag – och EES-filialer med tillstånd att bedriva verksamhet i Sverige (se 27 kap. 12 § LOR).

Enligt 27 kap. 13 § LOR ska de sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år (avgiftsår) uppgå till 0,09 procent av det totala avgiftsunderlaget. Som utgångspunkt är avgiftsunderlaget den avgiftsskyldiges skulder två år före avgiftsåret (se 27 kap. 14 § LOR och artiklarna 4 och 14 i förordningen om resolutionsavgifter).

Resolutionsavgiften för banker och andra kreditinstitut samt vissa värdepappersbolag fastställs i enlighet med förordningen om resolutionsavgifter (se 27 kap. 13 och 14 §§ LOR). Den gör skillnad mellan större och mindre företag (se artikel 10 i förordningen om resolutionsavgifter). Det innebär som utgångspunkt att större företag betalar en resolutionsavgift som bestäms i förhållande till företagets riskprofil. Mindre företag betalar som utgångspunkt en resolutionsavgift som fastställs på schablonmässiga grunder.

Resolutionsavgiften för vissa värdepappersbolag och EES-filialer med tillstånd att bedriva verksamhet framgår av 27 kap. 13 § och 29 kap. 1 § 8 LOR, 22 § förordningen (2015:1034) om resolution samt 4 kap.

1 och 2 §§ Riksgäldskontorets föreskrifter (RGKFS 2015:2) om resolution.

De sammanlagda resolutionsavgifterna uppgår till cirka 6,5 miljarder kronor för avgiftsåret 2017. Den samlade avgiftsbördan bärs i huvudsak av de företag som betalar en resolutionsavgift som bestäms i förhållande till företagets riskprofil. För de företag som betalar en resolutionsavgift som fastställs på schablonmässiga grunder uppgår de totala resolutionsavgifterna för avgiftsåret 2017 till cirka 7 miljoner kronor.

4.5 Riskavgiften

När behållningen i resolutionsreserven överstiger målnivån för resolutionsavgiften, ska enligt gällande rätt i stället en riskavgift tas ut. Riskavgiften ska för varje avgiftsskyldig spegla den förväntade kostnad som kan komma att belasta resolutionsreserven avseende den avgiftsskyldige. Riskavgiften får sättas till noll om sannolikheten att en avgiftsskyldig kommer att försättas i resolution är mycket låg (se 27 kap. 18 § LOR).

Det har förutsatts att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (Riksgäldskontoret) ska meddela föreskrifter om riskavgiftens storlek och hur den ska bestämmas (se 29 kap. 1 § 8 LOR).

Till skillnad från resolutionsavgiften, har riskavgiften ingen motsvarighet i krishanteringsdirektivet.

4.6 Vissa begränsningar av användningen av resolutionsreserven

Regelverket om krishantering vilar på förutsättningen att det är aktieägare och långgivare som ska bära förlusterna vid resolution. Det innebär att skuldnedskrivningsverktyget är ett centralt verktyg i resolution. Tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget innebär att företagets skulder – dels efterställda skulder som ingår i kapitalbasen vid tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen), dels s.k. kvalificerade skulder – skrivs ned eller konverteras till eget kapital (aktier).

Vissa kvalificerade skulder kan undantas från tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget (se 21 kap. 27–34 §§ LOR). Det ska ses mot bakgrund av att de kreditgivare som träffas av skuldnedskrivningsverktyget i stor utsträckning kommer att vara andra företag som omfattas av LOR (se prop. 2015/16:5 s. 585–596).

I vissa fall får medel från resolutionsreserven användas för att kompensera för kvalificerade skulder som har undantagits från tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget (se 21 kap. 30–33 §§ och 27 kap. 1 § första stycket 6 LOR). Som utgångspunkt gäller att sådana bidrag från resolutionsreserven får finansieras bara av medel som har förts till resolutionsreserven genom resolutionsavgiften, tilläggsavgiften (under viss tid) och vissa lån (se 21 kap. 32 § LOR) eller resolutionsavgiften och vissa lån (se

21 kap. 33 § LOR och samma prop. s. 642 och 651 f.). Till det kommer att tillämpning av 21 kap. 30 § första stycket 2 LOR förutsätter att resolutionsreserven har tillgång till medel som har anskaffats genom resolutionsavgiften motsvarande minst tre procent av de garanterade insättningarna (se 21 kap. 30 § andra stycket 1 LOR och samma prop.).

4.7 Tillkännagivandet från riksdagen

Vid riksdagsbehandlingen av regelverket om krishantering föreslog finansutskottet att riksdagen skulle godta regeringens lagförslag samt att riksdagen skulle ställa sig bakom det som utskottet anfört om riskavgifter och i huvudsak tillkänna följande för regeringen. Regeringen ska utreda hur bestämmelserna om riskavgifter i LOR kan utformas så att kriterierna för hur riskavgifterna ska fastställas blir tydligare reglerade i LOR, och därefter återkomma till riksdagen under 2017 med förslag på ändringar i LOR (se bet. 2015/16:FiU17 s. 60 f.). Riksdagen biföll finansutskottets förslag till riksdagsbeslut (se rskr. 2015/16:117).

5 Ett förhöjt uttag av resolutionsavgiften med en stegvis nedtrappning av avgiftsuttaget

Regeringens förslag: De sammanlagda resolutionsavgifterna ska uppgå till 0,125 procent av det totala avgiftsunderlaget för 2018, 0,09 procent för 2019 och 0,05 procent fr.o.m. 2020.

Riskavgiften ska slopas.

Följdändringar samt vissa språkliga och redaktionella ändringar ska göras i lagen om resolution, marknadsföringslagen och offentlighets- och sekretesslagen.

Lagändringarna som avser resolutionsavgiftens storlek ska träda i kraft den 1 januari 2018, den 1 januari 2019 respektive den 1 januari 2020. Övriga lagändringar ska träda i kraft den 1 januari 2018.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Promemorians förslag avviker från regeringens förslag genom att enligt promemorians förslag ska de sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år uppgå till 0,125 procent av avgiftsunderlaget samt målnivån för resolutionsavgiften tas bort. I promemorian föreslås inga ändringar i MFL och OSL.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Stockholm* och *Tillväxtverket* har inget att invända mot förslaget.

Finansbolagens Förening, Finansförbundet, Svenskt Näringsliv, Företagarna, Industrins finansförening, Kommuninvest i Sverige AB, Skandinaviska Enskilda Banken AB, Sparbankernas Riksförbund, Stockholms handelskammare, Svenska Bankföreningen, Svenska

Fondhandlareföreningen, Svenskt Näringsliv och Sveriges Kommuner och Landsting avstyrker förslaget.

När det gäller utformningen av förslaget framhåller Finansbolagens Förening, Finansförbundet, Svenskt Näringsliv, Företagarna, Industrins finansförening, Sparbankernas Riksförbund, Skandinaviska Enskilda Banken AB, Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen och Svenskt Näringsliv i huvudsak att de samlade kraven på svenska företag enligt regelverken om kapitaltäckning och krishantering är mycket höga, inte minst i ett internationellt perspektiv. Redan mot den bakgrunden är det enligt dessa remissinstanser inte motiverat med ett ökat avgiftsuttag till resolutionsreserven. Enligt remissinstanserna framstår förslaget i stället som en (förtäckt) skatt, inte minst sett mot bakgrund av att medlen i resolutionsreserven placeras på ett konto i Riksgäldskontoret och inte – såsom rätteligen borde vara fallet – i värdepapper (en fysisk fond som förvaltas av Riksgäldskontoret). Svenskt Näringsliv anser att förslaget skadar omvärldens tilltro till det svenska rättssystemet. Också *Finansinspektionen* och *Sveriges advokatsamfund* ifrågasätter om förslaget verkligen motiveras av att motverka finansiella stabilitetsrisker eller om förslaget i själva verket utgör en (förtäckt) skatt.

Sveriges riksbank, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet, AB Svensk Exportkredit, Finansbolagens Förening, Kommuninvest i Sverige AB, Skandinaviska Enskilda Banken AB, Sparbankernas Riksförbund, Svenska Bankföreningen, Svenskt Näringsliv och Sveriges Kommuner och Landsting anser att det bör finnas en borte gräns för uttaget av resolutionsavgiften, eftersom det inte behövs en behållning i resolutionsreserven som på sikt kommer att uppgå till ett mycket stort belopp i förhållande till den svenska bruttonationalprodukten (BNP) för att motverka finansiella stabilitetsrisker. Vissa av dessa remissinstanser anser att avgiftsväxlingen mellan resolutionsavgiften och riskavgiften bör kvarstå vid en viss behållning i resolutionsreserven, eftersom riskavgiften – till skillnad från resolutionsavgiften (som är relativt riskbaserad) – är absolut riskbaserad. Det gäller Kommuninvest i Sverige AB och Sveriges Kommuner och Landsting (en procent av de garanterade insättningarna), Sveriges riksbank, Finansinspektionen, AB Svensk Exportkredit, Skandinaviska Enskilda Banken AB, Svenska Bankföreningen och Svenskt Näringsliv (tre procent av de garanterade insättningarna) och Riksgäldskontoret (strax över tre procent av de garanterade insättningarna). Ekonomistyrningsverket, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och Sveriges riksbank anser att det i och för sig kan vara motiverat med ett förhöjt uttag av resolutionsavgiften för att uppnå de av remissinstanserna förordade målnivåerna. Riksgäldskontoret och Sveriges riksbank lämnar förslag till alternativa avgiftsmodeller.

Finansinspektionen anser att det inte bör finnas några begränsningar vid användningen av resolutionsreserven vid tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget i resolution när det gäller överföringen från stabilitetsfonden och riskavgiften (se avsnitt 4.6).

Exportkreditnämnden efterlyser en analys av hur förslaget påverkar det svenska exportkreditfinansieringssystemet.

Svenskt Näringsliv anser att beredningen av förslaget står i strid med beredningskravet i regeringsformen (RF).

När det gäller förslaget överensstämmelse med unionsrätten anser Skandinaviska Enskilda Banken AB och Svenska Bankföreningen att förslaget strider mot krishanteringsdirektivet och proportionalitetsprincipen i fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Också Finansbolagens Förening anser att förslaget strider mot krishanteringsdirektivet. Finansbolagens Förening, Finansförbundet, Svenskt Näringsliv, Skandinaviska Enskilda Banken AB, Sparbankernas Riksförbund, Svenska Bankföreningen och Svenskt Näringsliv anser att förslaget utgör en fördel för framför allt utländska företag inom Europeiska unionen (EU) som bedriver verksamhet i Sverige genom filial och som inte träffas av resolutionsavgiften. Det innebär enligt remissinstanserna att förslaget utgör ett (negativt) statsstöd till dessa företag och att förslaget – enligt statsstödsreglerna i EUF-fördraget – behöver anmälas till och godkännas av Europeiska kommissionen (kommissionen) innan det kan införas i Sverige.

När det gäller konsekvensanalysen anser *Regelrådet* att den brister och behöver utvecklas i vissa avseenden. Svenskt Näringsliv efterlyser en redovisning av de offentligfinansiella effekterna av förslaget samt anser att redovisningen av de samhällsekonomiska effekterna av förslaget brister och framhåller att effekten av ett ökat avgiftsuttag till resolutionsreserven avtar i takt med att reserven ökar. Finansbolagens Förening, Finansförbundet, Företagarna, Industrins finansförening, Skandinaviska Enskilda Banken AB, Sparbankernas Riksförbund, Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen, Svenskt Näringsliv och Sveriges advokatsamfund anser att förslaget kommer att gynna utländska företag inom EU som bedriver verksamhet i Sverige genom t.ex. filial på bekostnad av svenska företag.

Riksgäldskontoret, Finansbolagens Förening, Svenskt Näringsliv och Sveriges advokatsamfund anser att förslaget kan öka incitamentet för svenska företag att placera sina huvudkontor i utlandet. Enligt dessa remissinstanser – som framhåller att det i huvudsak är hemviststaten som ansvarar för tillämpningen av regelverken om kapitaltäckning och krishantering – är det svårt att överblicka effekterna av att svenska företag placerar huvudkontor i utlandet.

Vissa remissinstanser framhåller att högre finansieringskostnader kan påverka företagets utlåning. Det gäller Exportkreditnämnden och AB Svensk Exportkredit (utlåningen till svenska och utländska företag vid export av svenska varor och tjänster), Företagarna (utlåningen till företagen, inte minst små företag i glesbygden) samt Kommuninvest i Sverige AB och Sveriges Kommuner och Landsting (utlåningen till kommuner och landsting).

Finansbolagens Förening, Företagarna, Skandinaviska Enskilda Banken AB, Svenska Bankföreningen och Svenska Fondhandlareföreningen framhåller att förslaget (i förening med resolutionsavgiftens konstruktion, som gör skillnad mellan mindre och större företag i fråga om resolutionsavgiftens storlek) ökar tröskeeffekterna på den svenska kreditmarknaden. Finansbolagens Förening och Sparbankernas Riksförbund anser att ett kontinuerligt uttag av resolutionsavgiften ökar

finansieringskostnaderna för mindre företag i förhållande till avgiftsväxlingen mellan resolutionsavgiften och riskavgiften.

Företagarna och Industrins finansförening och Svenskt Näringsliv anser att förslaget kommer att övervältras på företagens kunder. Finansförbundet anser att förslaget också kommer att övervältras på företagens anställda. Riksgäldskontoret och Svenska Fondhandlareföreningen anser att resolutionsavgiftens utformning i förening med avsaknaden av en målnivå för resolutionsavgiften påverkar de svenska obligations- och räntemarknadernas funktionssätt, eftersom avgiftsunderlaget för resolutionsavgiften i huvudsak utgörs av företagens skulder den 31 december två år före avgiftsåret och att företagen begränsar inlåningen över årsskiftet. Det påverkar i sin tur marknadsräntorna.

Skälen för regeringens förslag

Ett förhöjt uttag av resolutionsavgiften med en stegvis nedtrappning av avgiftsuttaget

De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år uppgår enligt gällande rätt till 0,09 procent av det totala avgiftsunderlaget. Det motsvarar cirka 6,5 miljarder kronor för 2017. En utgångspunkt är att det totala avgiftsunderlaget beräknas öka med cirka fyra procent per år.

Den 2 januari 2017 genomfördes gränsöverskridande fusioner mellan Nordea Bank AB och dess dotterbanker i Danmark, Finland och Norge. Filialiseringen av Nordea Bank AB – och den ökning av balansomslutningen (avgiftsunderlaget) som den leder till – innebär att de sammanlagda resolutionsavgifterna kan beräknas öka med cirka 2 miljarder kronor per år, dock först fr.o.m. 2019 (se avsnitt 4.4).

I promemorian föreslås ett ökat avgiftsuttag till resolutionsreserven i form av ett förhöjt och kontinuerligt uttag av resolutionsavgiften. Det innebär – vid sidan av att målnivån för resolutionsavgiften (tre procent av de garanterade insättningarna) tas bort och riskavgiften slopas – att de sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,125 procent av avgiftsunderlaget (i stället för 0,09 procent). Det motsvarar cirka 9,5 miljarder kronor för 2018 och – med beaktande av filialiseringen av Nordea Bank AB – cirka 12 miljarder kronor fr.o.m. 2019. I stort sett samtliga remissinstanser uttrycker kritik mot promemorians förslag.

Regelverken om kapitaltäckning och krishantering samspelar. Väl utformade kapitaltäckningskrav minskar risken för att en bank hamnar i kris. Om en bank ändå gör det ska banken kunna återkapitaliseras genom tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget i resolution. Det förutsätter i sin tur dels att det finns tillräckligt med skulder som skuldnedskrivningsverktyget kan tillämpas på, dels att det finns en tillräckligt stor resolutionsreserv så att skuldnedskrivningsverktyget kan tillämpas på ett ändamålsenligt sätt (se avsnitt 4.6). Det innebär att en stark resolutionsreserv är en förutsättning för ett trovärdigt regelverk om krishantering. Finanskriser är mycket kostsamma. I förhållande till den svenska ekonomin har Sverige en stor, koncentrerad och växande banksektor. Det gäller även i ett internationellt perspektiv. En koncentrerad banksektor – de fyra storbankernas marknadsandelar motsvarar cirka 80 procent av kreditmarknaden – ökar smitto- och systemriskerna vid finansiell stress.

Den svenska banksektorn verkar dessutom inom ett litet valutaområde, vilket innebär att extra stora reserver kan krävas för att motverka finansiella stabilitetsrisker. Därutöver har den svenska banksektorn en stor andel marknadsfinansiering. Det innebär sammanfattningsvis att det i Sverige finns behov av en stor resolutionsreserv i förhållande till andra med Sverige jämförbara medlemsstater i EU. Banksektorn gör stora vinster och det är i goda tider som risker för den finansiella stabiliteten – t.ex. genom ökad skuldsättning och stigande tillgångspriser – byggs upp.

Det talar enligt regeringens uppfattning för att avgiftsuttaget till resolutionsreserven – som utgångspunkt – bör ökas. Samtidigt finns det skäl att ta intryck av remisskritiken, inte minst från *Sveriges riksbank*, *Riksgäldskontoret* och *Finansinspektionen*.

Ett konkurrenskraftigt och dynamiskt företagsklimat är grunden för tillväxt och fler arbetstillfällen. Det gäller också inom banksektorn. Det innebär att den svenska avgiftsmodellen inte i alltför hög grad bör avvika från motsvarande avgiftsmodeller i med Sverige jämförbara medlemsstater i EU. Med den utgångspunkten bör dels en bortre gräns för avgiftsuttaget till resolutionsreserven finnas, dels avgiftsuttaget till resolutionsreserven omfördelas och minska över tid. Regeringen anser därför att den nuvarande målnivån för resolutionsavgiften (tre procent av de garanterade insättningarna) bör kvarstå oförändrad samtidigt som riskavgiften bör slopas. De sammanlagda resolutionsavgifterna bör uppgå till 0,125 procent av det totala avgiftsunderlaget för 2018, 0,09 procent för 2019 och 0,05 procent fr.o.m. 2020. Det motsvarar cirka 9,5 miljarder kronor för 2018 samt – med beaktande av filialiseringen av Nordea Bank AB – cirka 9 miljarder kronor för 2019 och cirka 5,5 miljarder kronor fr.o.m. 2020. Det medför att målnivån för resolutionsavgiften beräknas uppnås 2025 (i stället för 2021).

Förslaget innebär sammanfattningsvis att den svenska avgiftsmodellen i regelverket om krishantering i huvudsak kvarstår oförändrad i förhållande till gällande rätt.

Den nuvarande målnivån för resolutionsavgiften (tre procent av de garanterade insättningarna) – aktualiserar frågan om skuldnedskrivningsverktyget i resolution kan tillämpas på ett ändamålsenligt sätt (se avsnitt 4.6).

Regelverket om krishantering vilar på förutsättningen att det är aktieägare och långgivare som ska bära förlusterna vid resolution. Det innebär att skuldnedskrivningsverktyget är ett centralt verktyg i resolution. Tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget innebär att företagets skulder – dels efterställda skulder som ingår i kapitalbasen, dels s.k. kvalificerade skulder – skrivs ned eller konverteras till eget kapital (aktier). Vissa kvalificerade skulder kan undantas från tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget. Det ska ses mot bakgrund av att de kreditgivare som träffas av skuldnedskrivningsverktyget i stor utsträckning kommer att vara andra företag som omfattas av regelverket om krishantering. I vissa fall får medel från resolutionsreserven användas för att kompensera för kvalificerade skulder som har undantagits från tillämpning av skuldnedskrivningsverktyget. Som utgångspunkt gäller att sådana bidrag från resolutionsreserven får finansieras bara av medel som har förts till resolutionsreserven genom resolutionsavgiften. Till det kommer att tillämpning av det s.k. svenska undantaget – tillämpning av

skuldnedskrivningsverktyget har bidragit till återkapitaliseringen av företaget med ett belopp som motsvarar 20 procent av företagets riskvägda tillgångar – förutsätter att resolutionsreserven har tillgång till medel som har förts till resolutionsreserven genom resolutionsavgiften motsvarande minst tre procent av de garanterade insättningarna (se avsnitt 4.6).

Finansieringsarrangemang i resolution kan utformas på olika sätt (se artikel 100.5 och 100.6 i krishanteringsdirektivet). Det svenska finansieringsarrangemanget i resolution har utformats i enlighet med artikel 100.6 första stycket i direktivet (se t.ex. prop. 2015/16:5 s. 183 och 631–674). Med stöd av artikel 100.6 andra stycket har från stabilitetsfonden till resolutionsreserven förts ett belopp som uppgår till cirka 19 miljarder kronor. Det innebär att målnivån för resolutionsavgiften – tre procent av de garanterade insättningarna (motsvarande cirka 60 miljarder kronor för 2017) – som utgångspunkt kommer att mötas dels av överföringen från stabilitetsfonden (cirka en tredjedel), dels av resolutionsavgiften (cirka två tredjedelar). Samtidigt vilar den svenska avgiftsmodellen på förutsättningen att överföringen från stabilitetsfonden inte ryms i uttrycket ”resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 §” i 21 kap. 30–33 §§ LOR (se samma prop. s. 642 och 651 f.). Med en sådan utgångspunkt skulle det – som Riksgäldskontoret och Finansinspektionen tar upp – kunna göras gällande att den svenska avgiftsmodellen har getts en utformning som innebär att skuldnedskrivningsverktyget i resolution – t.ex. det svenska undantaget – inte kan tillämpas på ett ändamålsenligt sätt.

Krishanteringsdirektivet gör i fråga om finansieringsarrangemang för resolution skillnad mellan ”förhandsbidrag” enligt artikel 103, ”extraordinära efterhandsbidrag” enligt artikel 104 och ”alternativa finansieringssätt” enligt artikel 105 (se artikel 100.4 i direktivet). Motsvarande gäller i fråga om det alternativa finansieringsarrangemanget för resolution (se artikel 100.6).

Det innebär att i uttrycket ”förhandsbidrag” i krishanteringsdirektivet får anses rymmas medel som förs till finansieringsarrangemang i resolution genom dels resolutionsavgiften (se artiklarna 100.6 första stycket e och 103.1 och 103.2 i direktivet), dels överföringen från stabilitetsfonden (se artikel 100.6 andra stycket).

Bestämmelserna i 21 kap. 30–33 §§ LOR genomför artikel 44 i krishanteringsdirektivet. Det svenska uttrycket ”resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 §” i 21 kap. 30–33 §§ LOR motsvarar uttrycket ”förhandsbidrag i enlighet med artiklarna 100.6 och 103” i artikel 44 i direktivet.

Mot den bakgrunden råder det enligt regeringens uppfattning – och som Finansinspektionen tar upp – inget tvivel om att överföringen från stabilitetsfonden ryms i uttrycket ”resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 §” i 21 kap. 30–33 §§ LOR.

Resolutionsavgiften ska betalas de avgiftsår som behållningen i resolutionsreserven understiger tre procent av de garanterade insättningarna. Om behållningen i resolutionsreserven underskrider målnivån för resolutionsavgiften, ska uttaget av resolutionsavgiften återupptas till dess att målnivån för resolutionsavgiften uppnås på nytt (se 27 kap. 13 § fjärde stycket LOR samt prop. 2015/16:5 s. 866 och 869).

Det innebär sammanfattningsvis att skuldnedskrivningsverktyget kan tillämpas på ett ändamålsenligt sätt med en målnivå för resolutionsavgiften om tre procent av de garanterade insättningarna.

Svenskt Näringsliv anser att beredningen av förslaget står i strid med beredningskravet i RF. Regeringen konstaterar att enligt RF (7 kap. 2 §) ska behövliga upplysningar och yttranden inhämtas från berörda myndigheter vid beredningen av regeringsärenden. Upplysningar och yttranden ska också i den omfattning som behövs inhämtas från kommuner. Även sammanslutningar och enskilda ska i den omfattning som behövs ges möjlighet att yttra sig. Någon närmare reglering om formerna för detta finns inte. För beredningen av lagförslag följer dock av praxis att ett skriftligt remissförfarande alltid bör vara det normala sättet för att inhämta synpunkter. Det nu aktuella förslaget – som gäller en mycket begränsad del av regelverket om krishantering – har remitterats till ett tjugotal remissinstanser, varav flera myndigheter och intresseorganisationer i finanssektorn. Remisstiden var cirka sex veckor. Samtliga remissinstanser har svarat. Regeringen anser med hänsyn till det anförda att beredningen av förslaget uppfyller beredningskravet i RF.

Gränsdragningen mellan avgifter och skatter vid tillämpning av 8 kap. RF framgår av förarbetena till lagen (se prop. 1973:90 s. 213; se även prop. 2009/10:30 s. 20). Hanteringen av en bank i kris ska som utgångspunkt finansieras genom att kostnaderna bärs av aktieägare och kreditgivare. I vissa fall behövs extern finansiering. Av det skälet finns en resolutionsreserv, som genom avgiftsuttaget till resolutionsreserven finansieras av de företag som träffas av regelverket om krishantering. Medlen i resolutionsreserven kan användas för att finansiera olika åtgärder i resolution (se avsnitt 4.2). Det står Sverige fritt att dels ta ut avgifter till resolutionsreserven som överstiger krishanteringsdirektivets minimimålnivå (se avsnitt 4.3), dels avgöra om medlen i resolutionsreserven ska placeras i värdepapper (en fysisk fond som förvaltas av Riksgäldskontoret) eller på ett konto i Riksgäldskontoret (se artikel 100.5 och 100.6 i krishanteringsdirektivet). Till skillnad från *Finansbolagens Förening*, *Finansförbundet*, *Företagarna*, *Industrins finansförening*, *Skandinaviska Enskilda Banken AB*, *Svenska Bankföreningen*, *Svenskt Näringsliv* och *Svenska Fondhandlareföreningen*, anser regeringen därför att avgiftsuttaget till resolutionsreserven – oavsett avgiftsuttagets storlek och utsträckning i tiden – inte utgör en (förtäckt) skatt.

Remissinstanserna tar även upp frågan om utformningen av resolutionsreserven. Enligt regeringens mening saknas emellertid anledning att frågå gällande rätt (se 27 kap. 2 § LOR och prop. 2015/16:5 s. 672–674).

Synpunkter på konsekvensanalysen och förslagets förenlighet med unionsrätten behandlas i avsnitt 6.

Följändringar samt vissa språkliga och redaktionella ändringar

I detta sammanhang bör det också göras vissa språkliga och redaktionella ändringar i LOR (1 kap. 2 §, 5 kap. 1 §, 12 kap. 1 §, 21 kap. 25 och 30 §§ och 23 kap. 7 och 8 §§).

Slopadet av riskavgiften föranleder följändringar i 27 kap. 2, 5, 10, 18, 19, 21–23 och 25 §§ samt 29 kap. 1 § LOR.

Med anledning av ett förslag till ändring av rubriken till lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet som lämnats i ett annat lagstiftningsärende (se prop. 2016/17:173) bör följdändringar göras i hänvisningar till den lagen i MFL (1 §) och OSL (30 kap. 6 §). Av förbiseende har de följdändringarna inte gjorts i det tidigare lagstiftningsärendet. I fråga om 1 § MFL har dessutom lagförslagen i prop. 2016/17:132, prop. 2016/17:162 och lagrådsremissen Tillsyn över vissa installationer för alternativa drivmedel beaktats.

Ikraftträdande

Lagändringarna som avser resolutionsavgiftens storlek bör träda i kraft den 1 januari 2018, den 1 januari 2019 respektive den 1 januari 2020. Övriga lagändringar bör träda i kraft den 1 januari 2018.

6 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

Resolutionsavgiften motsvarar cirka 6,5 miljarder kronor för 2017. En utgångspunkt är att det totala avgiftsunderlaget beräknas öka med cirka fyra procent per år (se avsnitt 5).

Förslaget innebär att resolutionsavgiften kommer att uppgå till cirka 9,5 miljarder kronor för 2018 samt – med beaktande av filialiseringen av Nordea Bank AB – till cirka 9 miljarder kronor för 2019 och cirka 5,5 miljarder kronor fr.o.m. 2020.

Avgiftsuttaget till resolutionsavgiften påverkar det finansiella sparandet (se avsnitt 4.2). Det gäller oavsett avgiftsuttagets storlek och utsträckning i tiden eller om medlen i resolutionsreserven placeras i värdepapper (en fysisk fond som förvaltas av Riksgäldskontoret) eller på ett konto i Riksgäldskontoret. En analys av hur överskottsmalet bör påverkas av avgiftsuttaget till resolutionsreserven – som efterfrågas av *Ekonomistyrningsverket* och *Konjunkturinstitutet* – ryms inte inom ramen för det förevarande lagstiftningsärendet.

Samhällsekonomiska effekter

En finanskris tar omfattande resurser från såväl offentlig som privat sektor i anspråk. Samtidigt är resursåtgången mycket oförutsägbar. Det innebär att det är av största vikt att risken för en finanskris minskas. Avgiftsuttaget till resolutionsreserven bidrar till en förstärkning av stabiliteten på finansmarknaden. Den förstärkta stabiliteten på finansmarknaden leder i sin tur till att statens verksamhet blir mer förutsägbar och att statsapparaten fungerar bättre i en finanskris (se prop. 2015/16:5 s. 763). Det kommer staten och företagen till godo. I det avseendet innebär förslaget ingen förändring i förhållande till i dag sett över tid.

En analys av hur det svenska exportkreditfinansieringssystemet bör påverkas av avgiftsuttaget till resolutionsreserven – som efterfrågas av *Exportkreditnämnden* – ryms inte inom ramen för det förevarande lagstiftningsärendet.

Effekter för företagen

Cirka 180 företag träffas av resolutionsavgiften. Av dessa träffas cirka 45 företag av en resolutionsavgift som bestäms i förhållande till företagets riskprofil och cirka 135 företag av en resolutionsavgift som fastställs på schablonmässiga grunder. Den samlade avgiftsbördan bärs i huvudsak av de företag som betalar en resolutionsavgift som bestäms i förhållande till respektive företags riskprofil. Det innebär att det ligger i resolutionsavgiftens konstruktion att ett företags storlek beaktas vid fastställandet av storleken av resolutionsavgiften och att den är relativt sett lägre för mindre företag än för större företag.

Som *Finansbolagens Förening*, *Finansförbundet*, *Företagarna*, *Industrins finansförening*, *Skandinaviska Enskilda Banken AB*, *Sparbankernas Riksförbund*, *Svenska Bankföreningen*, *Svenska Fondhandlareföreningen*, *Svenskt Näringsliv* och *Sveriges advokatsamfund* framhåller, kan avgiftsuttaget till resolutionsreserven påverka konkurrensen mellan svenska och utländska företag i viss utsträckning, eftersom den svenska avgiftsmodellen innebär ett förhöjt och kontinuerligt avgiftsuttag till resolutionsreserven i förhållande till motsvarande avgiftsmodeller i med Sverige jämförbara medlemsstater. Det innebär att svenska företag har högre finansieringskostnader i förhållande till utländska företag. Samtidigt ger ökad finansiell stabilitet lägre finansieringskostnader för företagen.

Som *Finansbolagens Förening*, *Företagarna* och *Svenska Fondhandlareföreningen* framhåller kan avgiftsuttaget till resolutionsreserven påverka konkurrensen också mellan svenska företag, eftersom resolutionsavgiften i huvudsak bärs av större företag (se avsnitt 4.4).

Som *Riksgäldskontoret* och *Svenska Fondhandlareföreningen* framhåller kan avgiftsuttaget till resolutionsreserven påverka de svenska obligations- och räntemarknadernas funktionsätt, eftersom avgiftsunderlaget för resolutionsavgiften i huvudsak utgörs av företagens skulder den 31 december två år före avgiftsåret och att företagen i viss utsträckning begränsar inlåningen över årsskiftena. Det påverkar i sin tur marknadsräntorna. Regeringen vill i det avseendet framhålla att resolutionsavgiften fastställs i enlighet med unionsrätten (se avsnitt 4.4).

I dessa avseenden innebär förslaget ingen förändring i förhållande till i dag sett över tid.

Förslaget påverkar inte de administrativa kostnaderna för att uppfylla avgiftsskyldigheten i förhållande till i dag.

Effekter för företagens anställda, kunder och ägare

Som *Företagarna*, *Industrins finansförening* och *Svenskt Näringsliv* framhåller, kan avgiftsuttaget till resolutionsreserven i viss utsträckning komma att övervältras på företagens anställda och kunder (inklusive konsumenter). Motsvarande bör kunna gälla företagens ägare. Samtidigt är övervältringseffekterna mycket svåra att beräkna, inte minst sett mot bakgrund av att förhållandena mellan företagen varierar i stor utsträckning.

Som *Exportkreditnämnden*, *AB Svensk Exportkredit*, *Företagarna*, *Kommuninvest i Sverige AB* och *Sveriges Kommuner och Landsting* framhåller innebär den omständigheten att svenska företag har högre

finansieringskostnader i förhållande till utländska företag att avgiftsuttaget till resolutionsreserven i viss utsträckning kan påverka utlåningen till företagens kunder, dvs. små, medelstora och stora företag med olika verksamheter – t.ex. företag som är verksamma i exportnäringen – samt kommuner och landsting.

Samtidigt vill regeringen framhålla att företagets anställda, kunder och ägare gynnas av att den finansiella stabiliteten förstärks.

I dessa avseenden innebär förslagen ingen förändring i förhållande till i dag sett över tid.

Effekter för myndigheter och domstolar

Förslaget bedöms inte medföra några ökade kostnader för vare sig Riksgäldskontoret eller de allmänna förvaltningsdomstolarna. Eventuella merkostnader ska hanteras inom beslutade ramar.

Speciella informationsinsatser

Förslaget medför inget behov av speciella informationsinsatser.

Överensstämmelse med unionsrätten

Det står Sverige fritt att dels ta ut avgifter till resolutionsreserven som överstiger krishanteringsdirektivets minimimålnivå (se avsnitt 4.3), dels att avgöra om medlen i resolutionsreserven ska placeras i värdepapper (en fysisk fond som förvaltas av Riksgäldskontoret) eller på ett konto i Riksgäldskontoret (se avsnitt 5). Till skillnad från *Skandinaviska Enskilda Banken AB* och *Svenska Bankföreningen*, anser regeringens att avgiftsuttaget till resolutionsreserven – oavsett avgiftsuttagets storlek och utsträckning i tiden – inte står i strid med krishanteringsdirektivet.

Enligt proportionalitetsprincipen i artikel 5 i EUF-fördraget ska EU:s åtgärder till innehåll och form inte gå utöver vad som är nödvändigt för att nå målen i fördragen (se t.ex. rättsfallet NJA 2014 s. 79). Till skillnad från *Skandinaviska Enskilda Banken AB* och *Svenska Bankföreningen*, anser regeringen att krishanteringsdirektivet – och genomförandet av direktivet i svensk rätt – inte står i strid med proportionalitetsprincipen i EUF-fördraget.

Statsstödsreglerna i artiklarna 107–109 i EUF-fördraget vilar på förutsättningen att statliga stöd till företag (s.k. statsstöd) som huvudregel inte är förenliga med den inre marknaden. Från huvudregeln görs vissa undantag. Med statsstöd avses stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Begreppet stöd omfattar emellertid inte åtgärder som medför att företag behandlas olika i fråga om åtgärder – t.ex. olika slag av pålagor – när denna skillnad följer av det aktuella systemets art och funktion. Av speciellt intresse är om en åtgärd gynnar vissa företag eller viss produktion i förhållande till andra företag som befinner sig i en likartad faktisk och rättslig situation med hänsyn till målet för åtgärden, dvs. om åtgärden är selektiv. Denna prövning sker som utgångspunkt i tre steg: 1) Vilket är referenssystemet, dvs. den ram mot vilken en åtgärds

selektivitet ska prövas? 2) Utgör åtgärden ett undantag från det aktuella systemet? 3) Är undantaget i så fall motiverat av det aktuella systemet art och funktion? I vissa fall kan trestegsprövningen inte tillämpas full ut. Det gäller t.ex. om själva referenssystemet har utformats så att tillämpningen av systemet leder till att vissa företag på godtyckliga eller partiska grunder undantas från systemet, trots att det formellt sett gäller alla företag (se t.ex. de förenade målen C-106/09 P och C-107/09 P, kommissionen och Spanien mot Government of Gibraltar och Förenade kungariket). I fråga om särskilda (fristående) pålagor som inte egentligen utgör en del av ett mer övergripande system, är det själva pålagan som utgör referenssystemet. I det ligger att pålagor som är begränsade till vissa verksamheter kan leda till en fördel för andra verksamheter som inte omfattas av pålagan och som befinner sig i en likartad faktisk och rättslig situation med hänsyn till målet för pålagan. Om skillnaden i behandling av verksamheterna inte är motiverad av den aktuella pålagans art och funktion, kan pålagan utgöra ett statsstöd till de verksamheter som inte träffas av pålagan (se t.ex. mål C-53/00, Ferring, mål C-308/01, GIL Insurance Ltd, de förenade målen C-128/03 och C-129/03, AEM SpA och C-487/06 P, British Aggregates).

I frågan om avgiftsuttaget till resolutionsreserven utgör ett statsstöd till framför allt utländska företag (kreditinstitut och värdepappersbolag) inom EU som driver verksamhet i Sverige genom filial, vill regeringen framhålla att det svenska regelverket om krishantering – som innefattar avgiftsuttaget till resolutionsreserven – vilar på unionsrätten. Det innebär att det i huvudsak träffar svenska företag. Utländska företag från andra medlemsstater inom EU som driver verksamhet i Sverige genom filial träffas av motsvarande regelverk om krishantering – och finansieringsarrangemang i resolution – i den medlemsstat där de har sitt hemvist. I det ligger att avgiftsuttaget till resolutionsreserven inte utgör ett statsstöd till de företag som inte omfattas av det svenska regelverket om krishantering (och avgiftsuttaget till resolutionsreserven). Till skillnad från *Finansbolagens Förening*, *Finansförbundet*, *Skandinaviska Enskilda Banken AB*, *Sparbankernas Riksförbund*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenskt Näringsliv*, anser regeringen att avgiftsuttaget till resolutionsreserven – oavsett avgiftsuttagets storlek och utsträckning i tiden – inte står i strid med statsstödsreglerna i EUF-fördraget.

Sammanfattningsvis står förslaget i lagrådsremissen enligt regeringens uppfattning i överensstämmelse med unionsrätten.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:000) om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

1 §

I paragrafen görs några följdändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

7.2 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

30 kap.

6 §

I paragrafen görs en följdändring.
Övervägandena finns i avsnitt 5.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

1 kap. 2 §, 5 kap. 1 §, 12 kap. 1 §, 21 kap. 25 och 30 §§, 23 kap. 7 och 8 §§, 27 kap. 2, 5, 10, 22, 23 och 25 §§ och 29 kap. 1 §

I paragraferna görs följdändringar på grund av att riskavgiften slopas samt vissa språkliga och redaktionella ändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

27 kap.

13 §

Paragrafen, som delvis genomför artikel 103.2 och 103.4 i krishanteringsdirektivet, reglerar uttaget av resolutionsavgift från de avgiftsskyldiga.

Ändringen i *första stycket* innebär att de sammanlagda resolutionsavgifterna ska uppgå till 0,125 procent av det totala avgiftsunderlaget för 2018.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

7.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

27 kap.

13 §

Ändringen i *första stycket* innebär att de sammanlagda resolutionsavgifterna ska uppgå till 0,09 procent av det totala avgiftsunderlaget för 2019.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

7.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

27 kap.

13 §

Ändringen i *första stycket* innebär att de sammanlagda resolutionsavgifterna ska uppgå till 0,05 procent av det totala avgiftsunderlaget fr.o.m. 2020.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2015:1016) om resolution dels att 27 kap. 18, 19 och 21 §§ och rubriken närmast före 27 kap. 18 § ska upphöra att gälla, dels att 1 kap. 2 §, 5 kap. 1 §, 12 kap. 1 §, 21 kap. 25 och 30 §§, 23 kap. 7 och 8 §§, 27 kap. 2, 5, 10, 13, 15, 22, 23 och 25 §§ och 29 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Innehållet i denna lag är uppdelat enligt följande.

AVDELNING III. RESOLUTION

AVDELNING III. RESOLUTION

10 kap. – Följder av ett beslut om resolution för ägare och ledning

10 kap. – Följder av ett beslut om resolution för ägare och ledning

11 kap. – Hinder mot exekutiva åtgärder och rättshandlingar knutna till resolution

11 kap. – Hinder mot exekutiva åtgärder och *vissa* rättshandlingar knutna till resolution

12 kap. – Resolutionsåtgärder

12 kap. – Resolutionsåtgärder

5 kap.

1 §

För en motpart till ett företag som avses i 1 kap. 1 § första stycket, gäller 11 kap. 3–6 och 8 §§ beträffande ett beslut om en krisavvärjande åtgärd eller en händelse som har direkt koppling till ett sådant beslut. Det som anges om ett beslut om resolution eller resolutionsåtgärder ska då avse ett beslut om krisavvärjande åtgärder.

För en motpart till ett företag som avses i 1 kap. 1 § första stycket gäller 11 kap. 3–7 §§ beträffande ett beslut om en krisavvärjande åtgärd eller en händelse som har direkt koppling till ett sådant beslut. Det som anges om ett beslut om resolution eller resolutionsåtgärder ska då avse ett beslut om krisavvärjande åtgärder.

12 kap.

1 §

När ett företag har försatts i resolution, får Riksgäldskontoret använda sig av följande resolutionsåtgärder:

1. Vidta åtgärder som anges i 10 kap. 2 §, 13 kap. 1, 2, 7, 8, 11

1. Vidta åtgärder som anges i 10 kap. 2 §, 13 kap. 1, 2, 7, 8, 11

och 12 §§, 14 kap. 2–5 §§, 16 kap. 1, 3 och 4 §§, 17 kap. 7 och 9 §§, 18 kap. 8 och 10 §§, 19 kap. 7 och 9 §§, 20 kap. 1 och 4 §§, 21 kap. 16 och 18 §§ samt 28 kap. 2 §.

2. Tillämpa följande resolutionsverktyg:

- a) försäljningsverktyget enligt 17 kap.,
- b) broinstitutsvärket enligt 18 kap.,
- c) avskiljandeverktyget enligt 19 kap., eller
- d) skuldnedskrivningsverktyget enligt 21 kap.

3. Tillsätta en särskild förvaltare enligt 15 kap. 1 §.

Dessutom får regeringen använda något av de statliga stabiliseringsverktygen under de förutsättningar som anges i 22 kap.

21 kap.

25 §

Om en konvertering av skulder leder till ett förvärv som kräver tillstånd för bank- och finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse, ska Finansinspektionen handlägga tillståndsärendet skyndsamt. Detsamma gäller om en konvertering innebär att tillstånd krävs enligt 7 kap. 12 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 7 kap. 13 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Om en konvertering av skulder leder till ett förvärv som kräver tillstånd för bank-, finansierings- eller värdepappersrörelse, ska Finansinspektionen handlägga tillståndsärendet skyndsamt. Detsamma gäller om en konvertering innebär att tillstånd krävs enligt 7 kap. 12 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 7 kap. 13 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

30 §

Om Riksgäldskontoret beslutar att undanta kvalificerade skulder, får myndigheten använda medel från resolutionsreserven eller alternativa finansieringskällor enligt vad som anges i 27 kap. 1 och 6 §§, om det behövs för att absorbera förluster i eller ge kapitaltillskott till företaget i resolution. Det får dock bara göras om innehavare av aktier eller andra äganderättsinstrument eller innehavare av relevanta kapitalinstrument eller kvalificerade skulder, genom nedskrivning, konvertering eller på annat sätt, har absorberat förluster i eller bidragit till kapitaliseringen av företaget med ett belopp som minst motsvarar

1. 8 procent av totala skulder och eget kapital i företaget i resolution baserat på värderingen enligt 7 kap., eller

2. 20 procent av det berörda företagens riskvägda tillgångar, baserat på värderingen enligt 7 kap.

Alternativet i första stycket 2 får användas bara om

1. resolutionsreserven har tillgång till ett belopp som anskaffats genom resolutionsavgift

1. åtta procent av totala skulder och eget kapital i företaget i resolution baserat på värderingen enligt 7 kap., eller

1. resolutionsreserven har tillgång till ett belopp som anskaffats genom resolutionsavgift

enligt 27 kap. 13 § motsvarande enligt 27 kap. 13 § motsvarande
minst 3 procent av de *totala* minst *tre* procent av de Bilaga 1
garanterade insättningarna, och garanterade insättningarna, och

2. det berörda företags konsoliderade tillgångar är mindre än motsvarande 900 miljarder euro.

23 kap.

7 §

Om det är nödvändigt för att säkerställa att de garanterade insättningarna är tillgängliga för insättarna, får Riksgäldskontoret trots 3–5 §§

1. överföra garanterade insättningar som omfattas av ett arrangemang som avses i 1 § 1–5 utan att samtidigt överföra andra tillgångar eller förpliktelser som omfattas av samma arrangemang,

2. överföra tillgångar eller förpliktelser som omfattas av ett arrangemang som anges i 1 § 1–5 utan att samtidigt överföra garanterade insättningar som omfattas av samma arrangemang, eller

3. upphäva eller ändra villkor som rör sådana tillgångar eller förpliktelser.

Riksgäldskontoret får utöva de befogenheter som anges i 11 kap. 3–8 §§ och 13 kap. 2–17 §§ trots bestämmelserna i 3–6 §§.

Riksgäldskontoret får utöva de befogenheter som anges i 11 kap. 3–7 §§ och 13 kap. 2–17 §§ trots bestämmelserna i 3–6 §§.

8 §

Om det av en värdering enligt 7 kap. 11 § framgår att det ekonomiska utfallet för någon ägare, borgenär eller för insättningsgarantisystemet har blivit sämre än vad det hade blivit om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation, har en sådan ägare eller borgenär eller insättningsgarantisystemet rätt till ersättning ur resolutionsreserven för mellanskillnaden.

Om det av en värdering enligt 7 kap. 10 § framgår att det ekonomiska utfallet för någon ägare, borgenär eller för insättningsgarantisystemet har blivit sämre än vad det hade blivit om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation, har en sådan ägare eller borgenär eller insättningsgarantisystemet rätt till ersättning ur resolutionsreserven för mellanskillnaden.

Om Riksgäldskontoret har använt skuldnedskrivningsverktyget tillsammans med något annat resolutionsverktyg, har ägare och borgenärer endast rätt till ersättning till följd av myndighetens användning av skuldnedskrivningsverktyget.

27 kap.

2 §

För att finansiera de åtgärder som anges i 1 § ska en resolutionsreserv upprättas.

Resolutionsreserven ska utgöras av medel på ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret och andra tillgångar som anges i 5 § första stycket 5.

Resolutionsreserven ska utgöras av medel på ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret och andra tillgångar som anges i 5 § första stycket 4.

Till resolutionsreserven ska det föras

1. resolutionsavgifter enligt 13 §,
2. tilläggsavgifter enligt 16 §,
3. riskavgifter enligt 18 §,
4. dröjsmålsränta enligt 21 och 22 §§ samt artikel 13.4 i förordningen om resolutionsavgifter, och
5. tillgångar, återbetalningar, ersättning, ränta eller annan kompensation som Riksgäldskontoret får avseende åtgärder som vidtagits enligt denna lag och finansierats med medel ur resolutionsreserven.

Om kostnaderna för en koncernresolution enligt en överenskommen koncernresolutionsordning fördelas mellan flera länders finansieringsarrangemang, ska intäkter enligt första stycket 5 fördelas mellan resolutionsreserven och de utländska finansieringsarrangemangen i enlighet med bidragen till finansieringen.

3. dröjsmålsränta enligt artikel 13.4 i förordningen om resolutionsavgifter, och

4. tillgångar, återbetalningar, ersättning, ränta eller annan kompensation som Riksgäldskontoret får avseende åtgärder som vidtagits enligt denna lag och finansierats med medel ur resolutionsreserven.

Om kostnaderna för en koncernresolution enligt en överenskommen koncernresolutionsordning fördelas mellan flera länders finansieringsarrangemang, ska intäkter enligt första stycket 4 fördelas mellan resolutionsreserven och de utländska finansieringsarrangemangen i enlighet med bidragen till finansieringen.

10 §

Riksgäldskontoret får, efter regeringens tillåtelse, låna ut medel ur resolutionsreserven till ett annat finansieringsarrangemang inom EES. Sådana lån får lämnas endast om villkoren i artikel 106.1 i kris-
hanteringsdirektivet är uppfyllda.

Resolutionsreservens fordran på ett annat finansieringsarrangemang inom EES är en sådan tillgång som avses i 5 § första stycket 5.

Vid beslut enligt denna paragraf stycket och 5 § andra stycket följas.

Resolutionsreservens fordran på ett annat finansieringsarrangemang inom EES är en sådan tillgång som avses i 5 § första stycket 4.

ska förfarandet i 1 kap. 3 § andra

13 §²

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,09 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

Avgiftsskyldiga ska betala årliga resolutionsavgifter. De sammanlagda resolutionsavgifterna för ett år ska uppgå till 0,125 procent av det totala underlag för samtliga avgiftsskyldiga som beräknas enligt 14 § (avgiftsunderlaget).

¹ Ändringen innebär bl.a. att ”riskavgifter enligt 18 §” tas bort ur förteckningen i första stycket.

² Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket tas bort.

Om inte annat följer av tredje stycket fastställs den resolutionsavgift som en avgiftsskyldig ska betala i enlighet med förordningen om resolutionsavgifter.

Det som i artiklarna 4.1, 6-9, 12.1, 14.2, 14.3, 14.6 och 17.2 i förordningen om resolutionsavgifter anges om metoden för riskjustering av resolutionsavgift och om uppgiftsskyldighet, ska inte tillämpas för EES-filialer och värdepappersbolag som omfattas av definitionen i artikel 96.1 a eller b i tillsynsförordningen eller som bedriver verksamhet nr 8 i avsnitt A i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG, men som inte bedriver verksamheterna nr 3 eller 6 i samma avsnitt i den bilagan. För en sådan avgiftsskyldig ska riskjustering av resolutionsavgift ske i enlighet med de kriterier som anges i artikel 103.7 i krishanteringsdirektivet och föreskrifter som har meddelats med stöd av 29 kap. 1 § 8.

Resolutionsavgift ska betalas så länge som behållningen i resolutionsreserven vid utgången av det år avgiften avser understiger tre procent av de garanterade insättningarna.

15 §

Om behållningen i resolutionsreserven vid utgången av det år avgiften avser understiger 0,67 procent av de garanterade insättningarna, ska resolutionsavgiften höjas, om det är nödvändigt för att återställa behållningen i resolutionsreserven till 1 procent av de garanterade insättningarna inom sex år från den tidpunkt behållningen först understeg 0,67 procent av de garanterade insättningarna.

Den höjda avgiften ska bestämmas till en procentandel av avgiftsunderlaget som medför att summan av alla avgiftsskyldigas resolutionsavgifter uppgår till ett belopp som beräknas vara tillräckligt för att inom sex år från den tidpunkt behållningen först understeg 0,67 procent av de garanterade insättningarna återställa behållningen i resolutionsreserven till 1 procent av de garanterade insättningarna.

Om behållningen i resolutionsreserven under den tidsperiod som avses i andra stycket minskar ytterligare på grund av ytterligare utbetalningar ur resolutionsreserven, ska en ny sexårsperiod för beräkning av höjd grundavgift börja löpa.

Om behållningen i resolutionsreserven vid utgången av det år avgiften avser understiger 0,67 procent av de garanterade insättningarna, ska resolutionsavgiften höjas, om det är nödvändigt för att återställa behållningen i resolutionsreserven till en procent av de garanterade insättningarna inom sex år från den tidpunkt behållningen först understeg 0,67 procent av de garanterade insättningarna.

Den höjda avgiften ska bestämmas till en procentandel av avgiftsunderlaget som medför att summan av alla avgiftsskyldigas resolutionsavgifter uppgår till ett belopp som beräknas vara tillräckligt för att inom sex år från den tidpunkt behållningen först understeg 0,67 procent av de garanterade insättningarna återställa behållningen i resolutionsreserven till en procent av de garanterade insättningarna.

Riksgäldskontoret beslutar om resolutionsavgift, tilläggsavgift och riskavgift för varje avgiftsskyldig. Avgiften ska betalas inom en månad från dagen för myndighetens beslut.

Dröjsmålsränta ska tas ut på riskavgift som inte betalas i rätt tid. Dröjsmålsräntan ska beräknas enligt en räntefot som per år motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med ett tillägg av åtta procentenheter.

Riksgäldskontoret beslutar om resolutionsavgift och tilläggsavgift för varje avgiftsskyldig. Avgiften ska betalas inom en månad från dagen för myndighetens beslut.

23 §

Om det finns särskilda skäl, får Riksgäldskontoret sätta ned resolutionsavgiften eller riskavgiften.

Riksgäldskontoret får bevilja anstånd med betalning av tilläggsavgift enligt 16 §, om det finns särskilda skäl med hänsyn till företagets finansiella ställning. Anståndet får beviljas för en tid av högst sex månader. På ansökan av företaget får denna tid förlängas.

25 §

Riksgäldskontorets beslut att ta ut resolutionsavgift, tilläggsavgift eller riskavgift får verkställas, om avgiften är obetald trots att den skulle ha betalats. Verkställighet får ske även om avgiftsbeslutet har överklagats. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utskökningsbalken ske.

Riksgäldskontorets beslut att ta ut resolutionsavgift eller tilläggsavgift får verkställas, om avgiften är obetald trots att den skulle ha betalats. Verkställighet får ske även om avgiftsbeslutet har överklagats. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utskökningsbalken ske.

³ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka kvalificerade skulder som är medräkningsbara vid beräkningen av om minimikravet på nedskrivningsbara skulder enligt 4 kap. 1 § är uppfyllt,

2. vilka kriterier som ska ligga till grund för ett beslut om storleken på minimikravet på nedskrivningsbara skulder enligt 4 kap. 3 §,

3. vilken information om nedskrivningsbara skulder ett företag ska lämna till Riksgäldskontoret och när den ska lämnas,

4. undantag enligt 5 kap. 3 § från skyldigheten i 5 kap. 2 § om att ta in vissa villkor i avtalen för sina skulder,

5. vilka företag som ska upprätta register som avses i 5 kap. 5 §, vad registren ska innehålla och när företagen ska ge in register för olika typer av avtal,

6. vad en omstruktureringsplan enligt 21 kap. 5 § ska innehålla,

7. hur storleken på de skulder som är hänförliga till derivat enligt 21 kap. 17 § ska beräknas,

8. metoden för riskjustering av resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 § tredje stycket *samt* 8. metoden för riskjustering av resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 § tredje stycket, *samt* 13 § tredje stycket, *riskavgiftens storlek och hur den ska bestämmas enligt 18 § samma kapitel,*

9. vilka uppgifter en avgiftsskyldig ska lämna till Riksgäldskontoret enligt 27 kap. 20 §, och

10. vilka upplysningar ett institut eller något annat koncernföretag ska lämna till Riksgäldskontoret för dess verksamhet enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

⁴ Ändringen innebär att ”samt riskavgiftens storlek och hur den ska bestämmas enligt 18 § samma kapitel” tas bort ur förteckningen.

Förteckning över remissinstanserna

Följande remissinstanser har lämnat synpunkter: Sveriges riksbank, Kammarrätten i Stockholm, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet, Konkurrensverket, Tillväxtverket, Regelrådet, Finansbolagens Förening, Finansförbundet, Företagarna, Sparbankernas Riksförbund, Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund och Sveriges Kommuner och Landsting.

Därutöver har yttrande inkommit från Exportkreditnämnden, AB Svensk Exportkredit, Finansförbundet, Industrins finansförening, Kommuninvest i Sverige AB, Skandinaviska Enskilda Banken AB och Stockholms handelskammare.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Landsorganisationen i Sverige.